

Obchodní právo

písemná státní zkouška - 14. 3. 2025

Obecné informace

1. *Test obsahuje 20 otázek.*
2. *Každá odpověď je vždy hodnocena buď jedním, nebo nula body.*
3. *Pokud se jedná o otázku složenou z více částí, je nutné pro hodnocení odpovědi jako správné zodpovědět správně všechny části otázky (ledaže konkrétní zadání nebo komise v rámci hodnocení určí jinak).*
4. *Pokud jsou uvedeny alternativy odpovědi, je správná vždy právě jedna odpověď (single best answer – SBA).*
5. *Délka testu činí 120 minut.*
6. *Právní předpisy jsou k dispozici na internetové adrese: <https://www.zakonyprolidi.cz>.*
7. *Odkazy na zákonná ustanovení právního předpisu uvádějte přesně – nestačí pouhý odkaz na číslo ustanovení, pokud má být argumentováno konkrétním odstavcem nebo písmenem.*

Upozorňujeme, že volba písemné státnice klade zvýšený důraz na schopnost studujících přesně formulovat odpovědi a argumenty pro ně. Není možné uznat za správnou odpověď, která si vnitřně protirečí (např. zní-li odpověď ano, ale argumentováno je pro ne) nebo kde jsou překlepy při odkazech na ustanovení zákona. Není úkolem zkušební komise provádět výklad sporných či jinak zjevně nejasných odpovědí, protože tím by se zvýšilo riziko subjektivizace hodnocení. Primární je navíc vždy výslovná odpověď na zkušební otázku, pokud je ta chybná, na celkové neúspěšnosti nic nemění to, že je následně argumentováno správně (proti odpovědi).

1. Neoprávněné podnikání

Pan Novák, vyučený malíř pokojů, poskytuje malířské služby, aniž by k této své činnosti měl potřebné veřejnoprávní podnikatelské oprávnění. Jak sám říká, živnost neřeší, snaží se pracovat poctivě a svědomitě. Se svými zákazníky tak běžně uzavírá smlouvy a provádí pro ně, k jejich větší či menší spokojenosti, výmalbu pokojů. Jaký důsledek má absence veřejnoprávního oprávnění k malířské činnosti pana Nováka pro jeho právní jednání se zákazníky?

- a/ Takové právní jednání je pro absenci oprávnění k činnosti absolutně neplatné.
- b/ Takové právní jednání je pro absenci oprávnění k činnosti zdánlivé.
- c/ Takové právní jednání je, i přes absenci oprávnění k činnosti, závazné, ledaže to dotčená strana zpochybní.
- d/ Takové právní jednání je, i přes absenci oprávnění k činnosti, platné a tuto platnost nelze za žádných okolností rozporovat či zpochybnit.

Vyberte jednu odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: c/ + § 5 odst. 2 obč. zák.

Podnikatel má právní postavení podnikatele nezávisle na tom, zda má či nemá ke své činnosti veřejnoprávní oprávnění. Samo oprávnění pouze zakládá vyvratitelnou domněnku pro status podnikatele (§ 421 odst. 2 obč. zák.). Pokud podnikatel právně jedná, jeho jednání zavazuje, ledaže se opaku dovolá dotčená strana (§ 5 odst. 2 obč. zák.).

2. Firma podnikatele

Zákonná úprava předpokládá, že obchodní firma podnikatele – obchodní korporace může obsahovat důležitou informaci o tomto podnikateli. Mezi tyto zákonem předvídané skutečnosti však nepatří informace, že

a/ podnikatel byl zrušen bez právního nástupce.

b/ podnikatel si zvolil konkrétní vnitřní strukturu orgánů.

c/ podnikatel je součástí podnikatelského seskupení a jeho obchodní firma obsahuje shodné prvky s firmami jiných členů tohoto podnikatelského seskupení.

d/ podnikatel nabyl svůj název od jiné osoby jako její právní nástupce.

Vyberte jednu odpověď z výše nabízených variant.

Správná odpověď: b/

Obchodní firma obchodní korporace zrušené bez právního nástupce obsahuje firemní dodatek v „likvidaci“ (§ 187 odst. 2 in fine obč. zák.). Obchodní firma podnikatele – obchodní korporace může za podmínek § 426 obč. zák. obsahovat shodný prvek spolu s ostatními podnikateli spojenými do podnikatelského seskupení. A pokud podnikatel nabude obchodní firmu od svého právního předchůdce, vyžaduje užívání této firmy též připojení údaje vyjadřujícího toto právní nástupnictví (§ 427 odst. 1 obč. zák.). Naproti tomu zákonná úprava nepředvídá (ani pro volbu dualistického či monistického systému řízení akciové společnosti) zvláštní úpravu obchodní firmy v závislosti na vnitřní struktuře jejích orgánů.

3. Omezení zastoupení společnosti souhlasem valné hromady

Společnost ALFA s. r. o., má podle své společenské smlouvy jediného jednatele. Je jím Radek Král. Ve sbírce listin uložená společenská smlouva dále určuje, že k právnímu jednání, jehož hodnota přesáhne 100 tis. Kč, potřebuje jednatel předchozí souhlas valné hromady. Dne 15. ledna 2025 Radek Král za ALFA s. r. o., podepsal s živnostníkem Janem Zeleným smlouvu, ve které se ALFA s. r. o., zavázala převést na Jana Zeleného strojové vybavení společnosti ALFA s. r. o., za cenu 1.250 tis. Kč, jež současně představovalo podstatnou část jmění této společnosti, bez kterého nebylo možné její dosavadní byznys v oblasti kovovýroby dál provozovat. Společníci ALFA s. r. o., se smlouvou ovšem seznámení nebyli; valná hromada její uzavření nikdy neprojednala. Naproti tomu Jan Zelený, když smlouvu uzavíral, se ze společenské smlouvy dostupné ve sbírce listin rejstříkového soudu věděl, že Radek Král k jejímu uzavření potřebuje souhlas valné hromady. Věděl rovněž, že mu valná hromada tento souhlas neudělila.

Neuvažujte o jiných vadách smlouvy, ani o jiných skutkových okolnostech.

Posuďte, zda smlouva s Janem Zeleným společnost ALFA s. r. o., zavazuje a zda má některý ze společníků společnosti ALFA s. r. o., možnost svým nesouhlasem právní účinky této smlouvy změnit. Své závěry právně odůvodněte a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte. Pro posouzení odpovědi jako správné je potřeba uvést všechna (v tomto případě 2) relevantní zákonná ustanovení.

Správná odpověď: Smlouva společnost ALFA s. r. o. zavazuje. Smlouva je však relativně neplatná, protože podle § 48 z. o. k. zde absentuje zákonem předvídaný souhlas valné hromady [§ 190 odst. 1 písm. i) z. o. k.] a této neplatnosti se společník může dovolat.

Platí, že požadavek na souhlas s převodem strojového vybavení přesahujícího částku 100.000,- Kč, jak uvedeno ve společenské smlouvě, je vnitřním omezením, které nezavazuje (§ 47 z. o. k.). Současně se však jedná o transakci, která porušuje pravidlo vyžadujícího souhlas valné hromady ze zákona (§ 48 z. o. k.). Pro správnou odpověď je nutné uvést nejen tuto skutečnost, ale také odkaz na § 190 odst. 2 písm. i) z. o. k., ze kterého tato zákonná kompetence valné hromady plyne.

Doplňujeme, že ze zadání neplyne, že by tímto prodejem mělo dojít ke změně společenské smlouvy, samotný prodej tento následek per se nemá, proto byl jako nesprávný hodnocen odkaz na § 171 odst. 2 písm. b) z. o. k.

4. Zastoupení společnosti

Společnost BETA s. r. o., má podle své společenské smlouvy dva jednatele, kterými jsou Petr Malý a Václav Velký, a podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku ke dni 15. ledna 2025 je oprávněn za společnost jednat každý jednatel samostatně. Ve sbírce listin uložená společenská smlouva dále určuje, že v případě právního jednání, jehož hodnota přesáhne 100 tis. Kč, musí jednat oba jednatele společně. Dne 15. ledna 2025 Petr Malý za BETA s. r. o., podepsal s živnostníkem Janem Zeleným smlouvu, ve které se BETA s. r. o., zavázala odebrat od Jana Zeleného stroj za 250 tis. Kč. Druhý jednatel Václav Velký však následně namítl, že jednání Petra Malého společnost BETA s. r. o. nezavazuje, neboť nebylo navenek jednáno způsobem, který byl vymezen ve společenské smlouvě, kterou druhá smluvní strana měla a mohla znát.

Je tato jeho argumentace správná?

Neuvažujte o jiných vadách smlouvy, ani o jiných skutkových okolnostech.

Vyberte jednu odpověď z níže nabízených variant.

a/ Ano, protože jednatel Petr Malý nebyl oprávněn sám právně jednat za společnost.

b/ Ano, protože se nejednalo o pouhé vnitřní omezení, ale o pravidlo o jednání navenek.

c/ Ne, protože jednatel Petr Malý jednal v souladu se způsobem jednání společnosti BETA s. r. o. navenek zapsaným v obchodním rejstříku.

d/ Ano, protože Jan Zelený věděl (mohl vědět), že je ve společenské smlouvě uvedeno pravidlo o společném jednání (tzv. pravidlo čtyř očí).

Správná odpověď: c/

Ačkoliv obsahuje společenská smlouva pravidla pro společné jednání obou jednatelů, tato pravidla nebyla zapsána do obchodního rejstříku jako způsob jednání společnosti navenek, jedná se proto pouze o vnitřní omezení, která nezavazují, i kdyby o nich druhá smluvní strana věděla (§ 47 z. o. k.).

5. Zastoupení společnosti prokuristou

Společnost BETA s. r. o., má podle své společenské smlouvy dva jednatele, kterými jsou Petr Malý a Václav Velký a podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku je oprávněn za společnost jednat každý jednatel samostatně. Dne 14. ledna 2025 udělil po předchozím schválení valnou hromadou jednatel Petr Malý prokuru paní Josefíně Kingové, která ji přijala; do obchodního rejstříku byla prokura zapsána dne 21. ledna 2025. Dne 18. ledna 2025 prokuristka za společnost BETA s. r. o., podepsala s živnostníkem Janem Zeleným kupní smlouvu na koupi vozidla s tím, že u svého podpisu uvedla údaj označující prokuru. Když vyzval Jan Zelený společnost BETA s. r. o., k plnění z této smlouvy, jednatele mu sdělili, že kupní smlouva je neplatná, protože prokuristka ke dni uzavření této smlouvy ještě nebyla zapsána v obchodním rejstříku a prokura tak v tu dobu nebyla účinná.

Zavazuje kupní smlouva společnost BETA s. r. o.?

Neuvažujte o jiných vadách smlouvy, ani o jiných skutkových okolnostech.

Vyberte jednu odpověď z níže nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte.

a/ Smlouva společnost nezavazuje.

b/ Smlouva společnost zavazuje, ale je neúčinná.

c/ Smlouva společnost zavazuje, protože prokura byla řádně udělena a řádně projevena.

d/ Smlouva společnost k okamžiku jejího uzavření nezavazovala; závaznou se stala až okamžikem, kdy byla prokura zapsána do obchodního rejstříku.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: c/ + § 450 odst. 1 obč. zák

Prokura je generální plná moc, která vzniká udělením (§ 450 odst.1 obč. zák.), zápis do obchodního rejstříku je pouze deklaratorní. Pokud prokuristka při podpisu deklarovala, že jedná jako prokurista (§ 455 obč. zák.) a druhá strana toto dle zadání dále nezkontrolovala, pak jednala řádně a smlouva zavazuje. Navíc zde byla prokura udělena řádně (§ 190 odst. 2 písm. e) z. o. k.). Bez uvedení odkazu na § 450 obč. zák. nelze uznat odpověď za správnou.

6. Notářský zápis

Dne 15. prosince 2024 rozhodla valná hromada společnosti ALFA s. r. o., v souladu se společenskou smlouvou, o zvýšení základního kapitálu a vyhotovila o tom písemný zápis z jednání valné hromady, který podepsali oba jednatele společnosti. Následně, po splnění kroků spojených se zvýšením základního kapitálu, podali jednatele dne 10. března 2025 příslušnému rejstříkovému soudu návrh na zápis nové výše základního kapitálu do obchodního rejstříku a doložili k němu zmíněný písemný zápis z jednání valné hromady, jiný zápis nepřikládali, ani nenechali vyhotovit.

Může rejstříkový soud na základě tohoto návrhu provést zápis změny výše základního kapitálu do obchodního rejstříku?

Neuvažujte o jiných vadách návrhu, ani o jiných skutkových okolnostech.

a/ Ano, protože k návrhu byl doložen zákonem předepsaný zápis z jednání valné hromady o zvýšení základního kapitálu.

b/ Ano, protože rejstříkový soud nemůže zápis z jednání valné hromady přezkoumávat.

c/ Ne, protože zápis z jednání valné hromady o zvýšení základního kapitálu musí obsahovat úředně ověřené podpisy jednatelů.

d/ Ne, protože nebyl doložen notářský zápis osvědčující rozhodnutí valné hromady zvýšení základního kapitálu

Vyberte jednu odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: d/ + § 171 odst. 1 písm. b) z. o. k. + § 172 odst. 1 z. o. k. (alternativně k uvedeným ustanovením byl uznán § 147 odst. 2 z. o. k.) + § 45 odst. 3 z. o. k. [alternativně k němu byl uznán odkaz na § 86 písm. e) VeřRej].

Pro správné řešení bylo nutné dovození povinnosti osvědčit rozhodnutí valné hromady veřejnou listinou, tj. notářským zápisem (dle § 776 odst. 2 z. o. k.), a současně posouzení, jaký význam absence notářského zápisu má, jinak ji nelze hodnotit jako správnou.

Povinnost notářského zápisu lze dovodit z kombinace § 171 odst. 1 písm. b) a § 172 odst. 1; popř. též z § 147 odst. 2 z. o. k.

Důsledky absence notářského zápisu plynou z § 45 odst. 3 z. o. k., z kterého plyne, že takové rozhodnutí valné hromady o zvýšení základního kapitálu nemá právní účinky. Alternativně (tj. namísto § 45 odst. 3 z. o. k.) byl jako správná odpověď uznán odkaz na § 86 písm. e) VeřRej, kdy rejstříkový soud zápis odmítne pro nepřipojení listiny (notářského zápisu).

7. Zakladatelské právní jednání (SRO)

Společnost ALFA s. r. o., má dva společníky a její společenská smlouva vymezuje dva druhy podílů s tím, že s podílem A je spojeno přednostní právo na podíl na zisku a s podílem B toto právo spojeno není. Společník vlastní podíl B, který má 88 % všech hlasů ve společnosti, se rozhodl, že změni společenskou smlouvu tak, že nově vtělí přednostní právo na podíl na zisku též do podílu B. Svolal sám valnou hromadu, která podle společenské smlouvy měla v působnosti rozhodování o změnách společenské smlouvy, a svými hlasy přijal usnesení valné hromady o této změně společenské smlouvy. Společník vlastní podíl A byl na valné hromadě přítomen, se změnou nesouhlasil, aniž by však hlasoval, a vznesl protest.

Bylo rozhodnutí o změně společenské smlouvy přijato v souladu s právem? Odpovězte „ano“, nebo „ne“ a uveďte hlavní argument na podporu Vašeho závěru spolu s konkrétním zákonným ustanovením, popřípadě ustanoveními, o která svůj závěr opíráte.

Ve své odpovědi se zabývejte jen okolnostmi uvedenými v zadání. Nezabývejte se ostatními, jinak relevantními okolnostmi (řádné svolání, usnášeníschopnost a jiné procedurální požadavky atd.).

Správná odpověď – Ne, ke změně společenské smlouvy společnosti s ručením omezeným, kterým se zasahuje do práv společníků, je vyžadován jejich souhlas (§ 171 odst. 2 z. o. k.). I když společník s podílem A nepodal protest, nebylo mu odebráno právo souhlasu podle tohoto ustanovení. Do jeho práv spojených s podílem bylo zasaženo tím, že byla dána priorita i dalšímu podílu, čímž byla (mohla být) jeho vlastní priorita naředěna. Ze zadání pak nijak neplyne, že by společník B zneužil svou většinu, ochrana společníka A je dána prostřednictvím § 171 odst. 2 z. o. k.

8. Druhy akcií a podmínky jejich vytváření (AS)

Stanovy společnosti ALFA Holding, a. s., obsahují ujednání o tom, že společnost vydává kmenové akcie a dále, že se vydávají rovněž akcie, s nimiž je spojeno právo jmenovat dva členy z tříčlenného představenstva společnosti s tím, že zbytek volí valná hromada.

Je takovéto ustanovení stanov ohledně akcií, s nimiž je spojeno právo jmenovat členy představenstva platné?

Neuvažujte o jiných vadách stanov, ani o jiných skutkových okolnostech.

a/ Ano, jedná se o zákonem předvídané akcie s vysílacím právem.

b/ Ne, české právo tento druh akcie v dualistické akciové společnosti nepřipouští.

c/ Ano, v rámci autonomie vůle je možné si sjednat jakýkoli druh akcie.

d/ Ne, protože zákon u tohoto druhu akcie výslovně zakazuje, aby byl počet takto jmenovaných členů představenstva větší než počet členů, které jmenuje valná hromada.

Vyberte jednu odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: d/ + § 438a odst. 1 z. o. k.

Ačkoliv jsou akcie s vysílacím právem zákonem umožněny, platí současně, že se jejich vytvořením nesmí nivelovat role valné hromady. Proto se výslovně stanoví, že počet takto jmenovaných členů představenstva nesmí být větší než počet těch, které jmenuje valná hromada (§ 438a odst. 1 věta druhá z. o. k.).

9. Orgány obchodní korporace – vznik členství

Valná hromada společnosti GAMA s. r. o., přijala dne 10. prosince 2024 usnesení, jímž byla s okamžitou účinností zvolena společnost GAMA Holding a. s., za jednoho z jejích dvou jednatelů. Společnost GAMA Holding a. s., rozhodnutím svého představenstva dne 10. března 2025 zmocnila Josefínu Kingovou, aby ji ve funkci jednatele zastupovala, další úkony či jednání v této souvislosti již udělány nebyly. Paní Josefína Kingová poté společnost GAMA Holding, a. s., při výkonu funkce jednatelky zastupovala a za společnost GAMA s. r. o., právně jednala. Dne 13. března 2025 však druhý jednatel společnosti Václav Král její oprávnění jednat za společnost GAMA s. r. o., rozporoval s tím, že společnost GAMA Holding, a. s., není její jednatelkou.

Je tvrzení jednatele Krále ze dne 13. března 2025, že společnost GAMA Holding a. s., není jednatelkou, správné?

Neuvažujte o jiných vadách volby jednatele, ani o jiných skutkových okolnostech.

Odpovězte „ano“, nebo „ne“ a uveďte hlavní argument na podporu Vašeho závěru spolu s konkrétním zákonným ustanovením, popřípadě ustanoveními, o která svůj závěr opíráte.

Správná odpověď – ano. Toto tvrzení je správné, neboť ke dni 13. 3. 2025 již společnost GAMA Holding a.s., jednatelem není. Ač zde proběhla řádná volba jednatele a společnost GAMA Holding a.s., se jím stala, nedošlo k řádnému zápisu zmocněnkyně Josefíny Kingové do obchodního rejstříku do 3 měsíců od vzniku funkce, a proto funkce jednatelky zanikla (§ 46a odst. 5 z. o. k.). Odkaz na § 46a odst. 4 z. o. k. není jako argument dostačující, protože, i přes

absenci zápisu do obchodního rejstříku v mezidobí, společnost GAMA Holding a.s., jednatelkou byla.

10. Orgány obchodní korporace – členství PO

Může být společnost GAMA Holding, a. s., zvolena členem dozorčí rady společnosti GAMA s. r. o.?

a/ Jen připouští-li společenská smlouva společnosti GAMA s. r. o., aby se její jednatelkou stala právnická osoba.

b/ Ano, je-li společenskou smlouvou společnosti GAMA s. r. o., zřízena dozorčí rada.

c/ Ne.

d/ Jen určí-li tak statuty společnosti GAMA Holding, a. s.

Vyberte jednu odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: b/ + § 154 obč. zák. + § 46a z. o. k. (jako správná odpověď bylo hodnoceno uvedení alespoň jednoho z obou ustanovení).

Zákon připouští, aby členem voleného orgánu právnické osoby byla zvolena (či jinak povolána do funkce) jiná právnická osoba (§ 154 obč. zák.). Zákon o obchodních korporacích toto obecné pravidlo rozvíjí pro poměry kapitálových společností (§ 46a z. o. k.). S ohledem na komplementární povahu obou ustanovení byl za správnou odpověď uznán odkaz alespoň na jedno z těchto ustanovení.

Za správnou odpověď naopak nebyl uznán odkaz na § 201 z. o. k., jelikož toto ustanovení upravuje možnost zřízení dozorčí rady ve společnosti s ručením omezeným; nedává však odpověď na otázku, zda členem takto (fakultativně) zřízené dozorčí rady společnosti s ručením omezeným může být jiná právnická osoba (v tomto případě akciová společnost).

11. Orgány obchodní korporace – nezpůsobilost

Pan Václav Král prošel v roce 2024 insolvenčním řízením a jeho úpadek byl řešen oddlužením. Řízení skončilo 24. listopadu 2024. Dne 15. února 2025 byl zvolen jednatelem společnosti DELTA s. r. o., aniž by o skutečnosti dříve vedeného insolvenčního řízení společnost informoval.

Stal se pan Václav Král jednatelem?

a/ Nikoli, protože bylo ohledně jeho majetku vedeno insolvenční řízení.

b/ Nikoli, protože byl jeho úpadek řešen oddlužením.

c/ Ano, protože na jeho majetek nebyl prohlášen konkurs.

d/ Nikoli, protože o insolvenčním řízení ohledně jeho majetku společnost neinformoval.

Vyberte jednu odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: c/ + § 46 odst. 1 písm. d) z. o. k.

Překážkou pro vznik funkce je dle zákona prohlášení konkursu, nikoliv jiné způsoby řešení úpadku [§ 46 odst. 1 písm. d) z. o. k.].

Za správnou odpověď nebyl uznán odkaz na § 153 (odst. 1, resp. 2) obč. zák., jelikož tato ustanovení se s ohledem na specialitu zákona o obchodních neaplikují. Stejně tak nebyl uznán

za správnou odpověď odkaz na § 46 odst. 2 písm. c) z. o. k., jelikož ten stanoví informační povinnost a sám o sobě nedává odpověď na to, zda funkce vznikla či nikoli. Nesplnění informační povinnosti podle § 46 odst. 2 písm. c) z. o. k. přitom překážkou pro vznik funkce není.

12. Orgány obchodní korporace – péče řádného hospodáře

Valná hromada společnosti ALFA s. r. o., rozhodla o strategickém pokynu směřujícím k hledání investora, který pomůže rozvoji společnosti v celé Střední Evropě (pozn.: působnost valné hromady k přijetí strategického pokynu považujte bez dalšího za danou). V návaznosti na to byli odvoláni stávající jednatelé a pro období hledání investora byli zvoleni noví – prvním advokát a druhým investiční poradce, oba s letitými zkušenostmi v oblasti strategického investování a akvizic. V průběhu následujících 3 měsíců byl nalezen investor a byla s ním vyjednávána rámcová kupní smlouva, jejíž stranou byla i společnost. V rámci tohoto vyjednávání investor požadoval sdělení informací, které byly pro společnost cenné a poskytovaly jí konkurenční výhodu s tím, že společnost je také řádně chránila. Jednatelé tyto informace investorovi poskytli, načež ten vzápětí ukončil vyjednávání a poskytnuté informačně začal konkurenčně využívat, což způsobilo společnosti ALFA s. r. o., značné škody. Valná hromada okamžitě oba jednatele odvolala, jmenovala nové a vůči investorovi se dovolala náhrady škody pro porušení pravidel o předšmluvní odpovědnosti. Současně vyzvala oba odvolané jednatele k náhradě škody pro porušení péče řádného hospodáře, protože poskytli cenné informace třetí straně bez adekvátní ochrany, resp. již v průběhu vyjednávání, což podle společnosti nebyli oprávněni učinit. Bývalí jednatelé se brání, že takovéto specializované znalosti týkající se investování a akvizic nejsou součástí péče řádného hospodáře, kterou lze po jednatelech běžně požadovat. **Považujete jejich argument za správný?**

Odpovězte „ano“, nebo „ne“ a uveďte hlavní argument na podporu Vašeho závěru spolu s konkrétním zákonným ustanovením, popřípadě ustanoveními, o která svůj závěr opíráte. Nepřihlížejte k možným dalším okolnostem (např. míře zavinění, příčinné souvislosti apod.).

Správná odpověď – argumentace není správná s ohledem § 159 odst. 1 obč. zák., dále s ohledem na § 52 odst. 1 z. o. k. a obecně také § 5 odst. 1 obč. zák. Tato ustanovení sice předpokládají standard péče řádného hospodáře, ale současně zkoumají očekávatelnou péči, jako by v obdobné pozici vynaložila jiná obdobně rozumná osoba. Pokud byli do funkce jednatelů zvoleni odborníci, a to právě pro jejich odbornost, musí toto jejich zákonný standard péče zrcadlit (k tomu viz např. ČERNÁ, S., ŠTENGLOVÁ, I., PELIKÁNOVÁ, I. a kol. Právo obchodních korporací. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 187 či rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 7. 2008, sp. zn. 29 Odo 1262/2006). Jinými slovy, již proto, že to byli vědomě vybraní odborníci, měli v rámci výkonu funkce jednatelů se zvýšenou péčí posoudit a vyhodnotit možné negativní důsledky poskytnutí cenných informací bez adekvátní ochrany, aniž by tato posouzení delegovali na externí poradce. Navíc, povinnost chránit obchodní tajemství nebo jinak konkurenčně významné informace není „speciální znalostí“, ale běžnou součástí péče řádného hospodáře.

13. SRO – převod podílu

Společník společnosti ALFA s. r. o., účinně převedl dne 10. února 2025 v souladu se společenskou smlouvou a se všemi potřebnými souhlasy svůj podíl (nevtělený do kmenového listu) na paní Josefínu Kingovou. Učinil tak písemnou smlouvou s úředně ověřenými podpisy obou smluvních stran. Převod byl společnosti ALFA s. r. o., oznámen 10. března 2025. Do obchodního rejstříku byla Josefína Kingová zapsána 17. března 2025.

Jaká z následujících vět pro období mezi 10. únorem 2025 a 10. březnem 2025 pro Josefínu Kingovou platí?

Neuvažujte o jiných vadách převodu, ani o jiných skutkových okolnostech.

- a/ Josefína Kingová byla společníkem.
- b/ Josefína Kingová nabyla podíl a byla společníkem.
- c/ Josefína Kingová nenabyla podíl.
- d/ Josefína Kingová nabyla podíl, ale nebyla společníkem.
- e/ Josefína Kingová nebyla vlastníkem podílu.

Vyberte jednu odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte.

*Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.
c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.*

Správná odpověď: d/ + § 209 odst. 2 z. o. k.

V souladu s § 209 odst. 2 z. o. k. je odlišován převod vlastnického práva k podílu a nabytí účasti ve společnosti. Zatímco k převodu vlastnického práva je ve zde řešeném případě potřeba smlouva s úředně ověřenými podpisy (vedle § 209 odst. 2 z. o. k. srov. také § 1099 obč. zák.), k získání pozice společníka je třeba převod doložit společnosti (k tomu viz také ČERNÁ, S., ŠTENGLOVÁ, I., PELIKÁNOVÁ, I. a kol. Právo obchodních korporací. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 344 či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 5. 2022, sp. zn. 27 Cdo 1018/2021).

14. AS dědění akcie

Akciová společnost ALFA Holding, a. s., emitovala v souladu se stanovami 2 druhy akcií (A a B), které se mj. lišily v tom, že u akcií B bylo ve stanovách určeno, že se zakazuje jejich dědění. V důsledku havárie akcionář vlastníci akcie B zemřel a jeho potomci se v dědickém řízení domáhali zařazení akcií do pozůstalosti, protože podle jejich názoru mají být součástí pozůstalosti.

Vyberte jednu odpověď z níže nabízených variant, která je správná, a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které svůj závěr opíráte.

Neuvažujte o jiných okolnostech dědického práva, ani o jiných skutkových okolnostech.

- a/ Dědicové právo na zařazení akcií do pozůstalosti nemají, protože toto právo bylo stanovami řádně vyloučeno.
- b/ Dědicové právo na zařazení akcií do pozůstalosti nemají, protože akcie nelze nikdy dědit.
- c/ Dědicové právo na zařazení akcií do pozůstalosti mají, protože dědění akcií nelze podle zákona vyloučit.
- d/ Dědicové právo na zařazení akcií do pozůstalosti mají, ale pouze podají-li určovací žalobu.

*Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.
c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.*

Správná odpověď: c/ + § 42 odst. 1 z. o. k.

Z § 42 odst. 1 in fine z. o. k. plyne, že dědění akcií nelze zakázat nebo omezit. Pokud se tak ve

stanovách stalo, je takové ujednání neplatné, akcie jsou součástí pozůstalosti a dědicové se toho mají v dědickém řízení právo dovolávat.

15. Prodej závodu a vystoupení ze společnosti

Společnost ALFA s. r. o., vlastní několik provozoven po celém území ČR. Předmětem podnikání této společnosti je kovovýroba, v jejímž rámci se vždy využívá také pozinkování. Strojní zařízení na pozinkování se nachází v provozovně společnosti v Humpolci, ostatní provozovny tímto zařízením samy nedisponují, a proto musí využívat toto humpolecké zařízení a samy pak činí „jen“ další, vedlejší výrobní postupy. Hodnota provozovny v Humpolci činí cca 25 % celkové hodnoty závodu společnosti. Nový 70% společník společnosti, který je současně jejím jediným jednatelem, tuto humpoleckou provozovnu, vč. strojního zařízení na pozinkování, dne 10. ledna 2025 prodal za férovou kupní cenu. Druhý 30% společník o tomto prodeji nevěděl, zjistil to až 14. března 2025 na základě realizace svého práva na informace a dovolal se ještě též den u společnosti neplatnosti převodu provozovny s odkazem na to, že k převodu nedala souhlas valná hromada.

Je tato jeho argumentace správná? Má společník pro tento případ také možnost ze společnosti vystoupit?

Vyberte jednu odpověď z níže nabízených variant, která je správná, a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které svůj závěr opíráte. Nezkoumejte vymezení provozovny či její hodnoty, považujte ho za správné.

a/ Dovolávat se neplatnosti převodu společník v tomto případě nemůže, může však ze společnosti vystoupit.

b/ Dovolávat se neplatnosti převodu společník v tomto případě může a může rovněž ze společnosti vystoupit.

c/ Společník nemá žádné z těchto práv.

d/ Dovolávat se neplatnosti převodu společník v tomto případě může, nemůže však ze společnosti vystoupit.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: d/ + 190 odst. 2 písm. i) z. o. k. + § 48 z. o. k. (+ § 202 odst. 2 písm. a) z. o. k.)

Ze zadání je zjevné, že provozovna v Humpolci provozuje činnost, která je pro celý závod synergicky nezbytná a bez níž není možné předmět činnosti realizovat. Pokud bude tato provozovna prodána, zjevně tím dojde k narušení provozuschopnosti celého závodu a lze proto dovodit, že prodej této provozovny je prodejem části jmění, který by znamenal podstatnou změnu skutečného předmětu podnikání ve smyslu § 190 odst. 2 písm. i) z. o. k., a je proto třeba souhlasu valné hromady. Není-li dán souhlas, lze aplikovat § 48 z. o. k. a dovolat se relativní neplatnosti neschváleného právního jednání. Současně nelze dovodit, že se stejným prodejem mění převažující povaha podnikání, protože zde absentuje rozhodnutí valné hromady a společník tak má právo napadat platnost převodu, nikoliv se dovolávat vystoupení ze společnosti [§ 202 odst. 2 písm. a) z. o. k.].

Uznávány byly i správné odpovědi stavící pouze na § 190 odst. 2 písm. i) ve spojení s § 48 z. o. k. Obě ustanovení „fungují“ pouze společně (viz dikce § 48 z. o. k.), proto absence odkazu na jedno či druhé ustanovení nemůže představovat správnou odpověď.

16. Obchodní rejstřík a sbírka listin

Které z těchto tvrzení je *správné*?

Vyberte jednu správnou odpověď z výše nabízených variant.

- a/ Princip materiální publicity platí jen pro zapsané údaje, nikoliv pro sbírku listin.
- b/ Princip materiální publicity platí jen pro sbírku listin, nikoliv pro zapsané údaje.
- c/ Princip formální publicity se na obchodní rejstřík neuplatní.
- d/ Princip materiální publicity platí jak pro zapsané údaje, tak pro sbírku listin.
- e/ Obchodní rejstřík vedou vrchní soudy.

Správná odpověď: d/

Viz § 120 odst.2 obč. zák., § 8 odst. 1 a 2 z. č. 304/2013 Sb.

17. Zneužívající ujednání

Obsahuje-li smlouva uzavřená mezi podnikatelem při jeho podnikatelské činnosti a spotřebitelem ujednání o tom, že podnikatel může od smlouvy vždy odstoupit i bez uvedení důvodů, zatímco spotřebiteli toto právo založeno není, jedná se o:

Vyberte jednu správnou odpověď z níže nabízených variant.

- a/ dovolené ujednání.
- b/ vždy neplatné ujednání.
- c/ vždy zneužívající ujednání, ke kterému se nikdy nepřihlíží.
- d/ vždy zneužívající ujednání, ke kterému se nikdy nepřihlíží, ledaže se ho spotřebitel dovolá.
- e/ ujednání, které není zákonem regulováno.

Správná odpověď – d/

Viz § 1814 odst. 1 písm. d) obč. zák.

18. Účastnické cenné papíry – akcie na jméno

Akcie na jméno není:

Vyberte jednu správnou odpověď z níže nabízených variant.

- a/ účastnickým cenným papírem.
- b/ cenným papírem, jehož převoditelnost lze omezit.
- c/ cenným papírem na řad.
- d/ cenným papírem vydávaným akciovou společností.
- e/ dlužnickým cenným papírem.

Správná odpověď – e/

Viz § 1814 odst. 1 písm. d) obč. zák.

19. Koncern

Společnost ALFA Holding, a. s., vlastní podíl ve společnosti ALFA s. r. o., s níž je spojeno 78 % všech hlasovacích práv a má tak možnost sama jmenovat/odvolat všechny jednatele a také tak vždy činí. Společnost ALFA Holding, a. s., pro sebe zřídila webové stránky, na nich se však o společnosti ALFA s. r. o., nic neuvádí. Kromě výkonu práv společníka na valné hromadě, jsou činnost a řízení společnosti ALFA s. r. o., na společnosti ALFA Holding, a. s., nezávislé.

Které z následujících tvrzení o popsané praxi je správné?

- a/ Jedná se o koncern.
- b/ Jedná se vliv.
- c/ Jedná se o ovládání.
- d/ Jedná se o situaci, kterou z. o. k. nereguluje.

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z nabízených variant a uveďte zákonné ustanovení, o které svůj závěr opíráte.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: c/ + § 75 odst. 1 z. o. k. nebo § 75 odst. 2 z. o. k. (počty hlasů dle zadání) nebo § 74 odst. 1 z. o. k. (rozhodující vliv) nebo § 74 odst. 3 z. o. k. (většinový společník).

Odkaz na § 74 z. o. k. bez uvedení konkrétního odstavce nelze uznat mj. proto, že § 74 odst. 2 z. o. k. upravuje pouze navazující pojmosloví (bez definičního prvku) a zejména proto, že § 74 odst. 3 z. o. k. dopadá vedle většinového společníka taktéž na řídící osobu, která se ze zadání nepodává.

Odkaz na § 75 z. o. k. bez uvedení konkrétního odstavce nelze uznat proto, že zadání neposkytuje prostor pro aplikaci odst. 3 (nejde o více osob jednajících ve shodě), ani odst. 4 (nehovoří se o 3 po sobě jdoucích valných hromadách).

20. Přeměny obchodních korporací

V důsledku rozdělení ve formě odštěpení

- a) Rozdělovaná společnost zaniká.
- b) Rozdělovaná společnost nezaniká, ale musí dojít k její likvidaci.
- c) Rozdělovaná společnost zaniká a část jejího jmění přechází na právního nástupce.
- d) Rozdělovaná společnost nezaniká a část jejího jmění přechází na jednu nebo více společností.
- e) Rozdělovaná společnost nezaniká a její jmění převezme společník, který v ní má alespoň 90% podíl.

Vyberte jednu správnou odpověď z nabízených variant a uveďte zákonné ustanovení, o které svůj závěr opíráte.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c/ + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: d/ + § 243 odst. 1 písm. b) bod 2 [či § 244 odst. 2] z. č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních korporací. Taktéž byl uznáván odkaz na obecnou úpravu v § 179 odst.

3 obč. zák.